

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Костюк Оксани Миколаївни на тему: «Управління ризиками виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

На підставі аналізу змісту дисертаційної роботи Костюк Оксани Миколаївни, її наукових публікацій, у яких відображено основні результати дослідження, а також з урахуванням обговорення під час фахового наукового семінару встановлено таке:

1. Актуальність теми дисертації. Розвиток аграрного сектору України на сучасному етапі характеризується функціонуванням в умовах зростаючої економічної нестабільності, глибоких структурних трансформацій активізації глобалізаційних процесів та посилення впливу зовнішніх і внутрішніх ризиків. Воєнні виклики, нестабільність логістичних ланцюгів, зміни кон'юнктури світових аграрних ринків, кліматичні фактори, коливання цін на ресурси та продукцію, а також інституційні трансформації формують складний багаторівневий ризиковий простір функціонування сільськогосподарських підприємств. За таких обставин традиційні підходи до управління виробничо-господарською діяльністю потребують суттєвого оновлення із врахуванням ризик-орієнтованих управлінських концепцій.

Управління ризиками виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств набуває особливої ваги як інструмент забезпечення стійкості функціонування, підвищення адаптивності до змін зовнішнього середовища та збереження конкурентоспроможності аграрного виробництва. Ефективні механізми ризик-менеджменту дозволяють своєчасно ідентифікувати загрози, оцінювати їх потенційний вплив на результати діяльності, оптимізувати управлінські рішення та формувати стратегічні резерви розвитку.

Актуальність обраної теми також зумовлена необхідністю інтеграції сучасних управлінських підходів, цифрових інструментів аналізу ризиків, інституційних механізмів підтримки та міжнародного досвіду в систему управління сільськогосподарськими підприємствами, що є важливим у контексті євроінтеграційних процесів і післявоєнного відновлення аграрної економіки України. Саме тому дослідження, присвячене управлінню ризиками виробничо-господарської діяльності аграрних підприємств, має вагоме теоретичне та практичне значення.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертаційне дослідження виконано в межах науково-дослідних програм Білоцерківського національного аграрного університету. Отримані наукові результати, сформульовані теоретичні положення та узагальнені висновки є складовою науково-дослідної теми: «Формування системи продовольчого забезпечення населення в контексті повоєнного

відновлення економіки України» (державний реєстраційний номер 0123U104509). У межах зазначеної тематики авторкою розроблено методичний підхід до кількісного оцінювання підприємницьких ризиків сільськогосподарських підприємств та обґрунтовано їх вплив на рівень продовольчої забезпеченості населення країни.

3. Наукова новизна одержаних результатів досліджень. До ключових наукових результатів, отриманих здобувачкою Костюк О. М., належать:

удосконалено:

концептуальні підходи до управління розвитком сільськогосподарського підприємства на основі ризик-менеджменту трактуються як цілісна системна сукупність принципів, методичних положень, інструментів і управлінських рішень, спрямованих на забезпечення стійкого та збалансованого розвитку аграрного суб'єкта господарювання з урахуванням ризикових факторів і невизначеності зовнішнього середовища;

методичні засади формування інформаційно-статистичного забезпечення ризик-менеджменту сільськогосподарських підприємств, що передбачають впровадження ризик-орієнтованих статистичних модулів, уніфікацію класифікації ризиків, підвищення оперативності збору та обробки даних, інтеграцію статистичних і адміністративних джерел інформації, а також створення національної цифрової платформи моніторингу ризиків;

інституційну систему управління аграрними ризиками в Україні, формування якої обґрунтовано на засадах узгодженого поєднання розвитку приватного страхування з інструментами державної підтримки, посилення ролі держави як фінансового стабілізатора у разі виникнення катастрофічних і воєнних ризиків, запровадження спеціалізованих механізмів компенсації та відновлення, розширення цифровізації процесів моніторингу й прогнозування ризиків, а також інституційного зміцнення фермерських господарств як ключового чинника підвищення стійкості аграрного сектору;

підхід до побудови ієрархічної багаторівневої системи управління кліматичними ризиками (макро-, мезо- та мікрорівні), що ґрунтується на інтеграції прогнозних моделей, модулів підтримки прийняття управлінських рішень і адаптаційних протоколів у межах національної цифрової платформи AgroDigitalTwin та забезпечує сценарно-орієнтоване, data-driven управління, диверсифікацію виробничої діяльності й підвищення стійкості сільськогосподарських підприємств до кліматичних викликів.

інноваційні та резилієнс-орієнтовані засади управління підприємницькими ризиками сільськогосподарських підприємств, що передбачають інтеграцію цифрових технологій, блокчейн-рішень, децентралізованих форм кооперації та ESG-ініціатив, формуючи багаторівневу архітектуру стійкості, яка забезпечує як превентивне мінімізування ризиків, так і посилення адаптаційного потенціалу суб'єктів аграрного бізнесу.

набули подальшого розвитку:

визначення поняття «ризик», яке, на відміну від традиційних наукових трактувань, інтерпретується як подія об'єктивно-суб'єктивної природи, що виникає в умовах невизначеності, піддається кількісному оцінюванню та під

впливом змін внутрішнього і зовнішнього середовища - як унаслідок прийняття управлінських рішень, так і незалежно від них - може зумовлювати як позитивні, так і негативні зміни результативних показників діяльності підприємства;

наукове положення, відповідно до якого доведено, що функціонування сільськогосподарських підприємств України відбувається в умовах складного та нестабільного багатокомпонентного ризикового середовища, сформованого взаємодією природно-кліматичних, ринкових, фінансових, інституційних і геополітичних чинників. Така ситуація зумовлює циклічність результатів аграрного виробництва, обмежує адаптаційні можливості підприємств до зовнішніх шоків, передусім воєнних, і об'єктивно актуалізує необхідність формування комплексної системи ризик-менеджменту, гармонізованої з практиками Європейського Союзу, як передумови підвищення стійкості, продовольчої безпеки та конкурентоспроможності аграрного сектору країни;

системний підхід, згідно з яким сукупний вплив виробничих, фінансових, ринкових та інституційних ризиків розглядається як взаємопов'язана система факторів, що визначають результати діяльності сільськогосподарських підприємств України, спричиняють значну варіативність їх економічних показників, диференціацію рівня стійкості між великими та малими суб'єктами аграрного бізнесу і зумовлюють необхідність формування комплексної системи ризик-менеджменту як ключової передумови забезпечення стабільності, конкурентоспроможності та продовольчої безпеки аграрного сектору;

концептуальне положення, відповідно до якого система управління підприємницькими ризиками в аграрному секторі України перебуває на етапі формування та характеризується фрагментарністю, обмеженим охопленням і недостатньою ефективністю застосовуваних інструментів, що зумовлює необхідність переходу до комплексної та скоординованої моделі ризик-менеджменту з ширшим використанням страхових механізмів, інструментів державної підтримки, цифрових рішень і адаптованих міжнародних практик як передумови сталого розвитку аграрного підприємництва.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, результатів, висновків і рекомендацій. Наукові положення, результати, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження відзначаються достатнім рівнем теоретичного й методичного обґрунтування. Авторкою чітко сформульовано мету дослідження, яка полягає у розробленні теоретичних засад, методичних інструментів і практичних рекомендацій щодо вдосконалення управління ризиками виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. Дисертаційну роботу виконано на високому науково-методичному рівні, поставлену мету досягнуто, а отримані результати повною мірою узгоджуються із визначеними завданнями дослідження. Вони характеризуються логічною послідовністю, ґрунтуються на комплексному аналізі сучасного стану аграрного сектору та спрямовані на визначення пріоритетних напрямів управління ризиками виробничо-господарської діяльності в умовах повоєнного відновлення корпоративного сегмента аграрної економіки.

Для досягнення поставленої мети у дисертаційному дослідженні застосовано комплекс загальнонаукових, спеціальних і міждисциплінарних

методів. Зокрема, використано логіко-аналітичні методи (аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, порівняння, наукову абстракцію) для узагальнення теоретичних підходів і побудови концептуальної моделі управління ризиками; системний і процесний підходи - для розгляду управління ризиками як цілісної управлінської системи; методи експертних оцінок - з метою ідентифікації ризиків та визначення їх відносної вагомості; економіко-математичні методи, зокрема лінійне програмування, - для прогнозування виробничих ризиків і обґрунтування управлінських рішень; економіко-статистичні методи - для обробки, аналізу та інтерпретації статистичних і емпіричних даних; графічні методи - для візуалізації результатів; монографічний і кейс-метод - для поглибленого дослідження практики управління ризиками на прикладі окремих сільськогосподарських підприємств.

Достовірність і наукова обґрунтованість отриманих результатів забезпечено використанням репрезентативної інформаційної бази, застосуванням взаємодоповнювальних методів дослідження, а також логічною узгодженістю теоретичних положень і практичних висновків.

Інформаційну основу дослідження становлять чинні законодавчі та нормативно-правові акти України (закони, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України), наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, спеціалізовані наукові та науково-практичні джерела, матеріали періодичних видань і монографічні дослідження за тематикою роботи. У процесі дослідження використано аналітичні та статистичні дані Державної служби статистики України, показники річної фінансової звітності та матеріали первинного обліку окремих сільськогосподарських підприємств, нормативно-довідкові джерела, а також результати власних емпіричних спостережень автора.

Залучена сукупність джерел забезпечила комплексність проведеного аналізу та належний рівень наукової обґрунтованості сформульованих висновків і рекомендацій, спрямованих на вирішення наукової проблеми формування та вдосконалення системи управління ризиками підприємств корпоративного сектору аграрної економіки.

5. Практичне значення отриманих результатів і ступінь їх використання. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання розроблених положень і рекомендацій у діяльності сільськогосподарських підприємств під час формування та реалізації комплексу заходів із мінімізації ризиків, що сприятиме підвищенню їх стійкості та адаптивності в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено у практичну діяльність ТОВ «Агрохолдинг Сквіра» (довідка № 172/09 від 23.09.2025 р.) з метою вдосконалення системи управління виробничо-господарською діяльністю та підвищення її стійкості до економічних, кліматичних і ринкових ризиків. У діяльності підприємства використано авторські науково-практичні напрацювання щодо мінімізації підприємницьких ризиків і впровадження проактивної моделі ризик-менеджменту із застосуванням цифрових технологій та аналітичних інструментів.

Наукові положення й практичні рекомендації, обґрунтовані в дисертації, також використано при вдосконаленні системи управління виробничо-господарською діяльністю ТОВ «Золоті луки» (довідка № 115/6 від 29.10.2025 р.), зокрема у частині ідентифікації, оцінювання та мінімізації виробничих, фінансово-економічних, природно-кліматичних і ринкових ризиків. Запропоновані підходи до формування системи ризик-менеджменту застосовано у процесах виробничого планування, прийняття управлінських рішень та адаптації діяльності підприємства до умов підвищеної невизначеності.

Крім того, результати дисертаційного дослідження інтегровано в освітній процес Білоцерківського національного аграрного університету та використано під час викладання навчальних дисциплін «Ризик-менеджмент», «Менеджмент» і «Антикризовий менеджмент» (довідка № 136/56 від 11.11.2025 р.).

6. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях. За результатами дисертаційного дослідження опубліковано 10 наукових праць загальним обсягом 2,59 друк. арк. (авторський внесок становить 1,39 друк. арк.), зокрема 5 статей у наукових фахових виданнях України, 2 статті у виданнях, індексованих у міжнародній наукометричній базі Scopus, а також 3 тези доповідей на науково-практичних конференціях різних рівнів.

Опубліковані автором наукові праці відображають основні положення дослідження та належним чином репрезентують отримані результати. У наукових публікаціях, виконаних у співавторстві, використано лише ті ідеї й результати, які є особистим науковим доробком здобувача.

Статті, що опубліковані у наукових фахових виданнях:

1. Костюк О. М. Організаційні підходи до формування ризик-менеджменту сільськогосподарських підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 19–20. С. 108–113. DOI: 10.32702/2306-6814.2022.19–20.108. (0,32 д.а.)

2. Костюк О. М. Методичні підходи до класифікації ризиків сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2022. № 20. С. 59–64. DOI: 10.32702/2306-6792.2022.20.59. (0,31 д.а.)

3. Свиноус І. В., Нікітченко С. О., Присяжнюк Н. М., Іванько В. М., **Костюк О. М.** Управління кліматичними ризиками на основі диверсифікації в сільському господарстві в повоєнний період відродження економіки України. *Ефективна економіка*. 2024. № 6. 17 с. DOI: 10.32702/2307-2105.2024.6.11. (0,32 д.а., авторський внесок здобувача (0,15 д.а.), розкрито методичні підходи до управління диверсифікацією в сільському господарстві).

4. Свиноус І. В., Нікітченко С. О., Федорук Н. М., Горновська С. В., **Костюк О. М.** Формування системи нівелювання впливу кліматичних ризиків на основі диверсифікації виробництва в аграрному секторі. *Агросвіт*. 2024. № 12. С. 29–34. DOI: 10.32702/2306-6792.2024.12.29. (0,32 д.а., авторський внесок здобувача (0,12 д.а.), розкрито поняття «управління» та «кліматичні ризики»).

5. Свиноус І. В., Радько В. І., Присяжнюк Н. М., Іванько В. М., **Костюк О. М.** Формування системи ризик-менеджменту сільськогосподарських підприємств в повоєнний період. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 12. С. 72–78. DOI: 10.32702/2306-6814.2024.12.72. (0,32 д.а., авторський внесок

здобувача (0,14 д.а.), проаналізовано існуючу систему ризик-менеджменту сільськогосподарських підприємств).

Статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus:

6. Khakhula B., Kostyuk O., Lanchenko O., Antonyuk H., Homon O. Innovative tools for risk management of the production activities of agricultural enterprises in an institutional environment. *Scientific Horizons*. 2024. Vol. 27. No. 2. P. 136–153. DOI: 10.48077/scihor2.2024.136. (0,43 д.а., особистий внесок здобувача (0,12 д.а.): розкрити ризики виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств).

7. Yavorska T., Kostyuk O., Kostiuk M., Tsviliy S., Ogloblina V. The determinants of neutralizing the influence of the production risks of agricultural enterprises on the competitiveness of the processing industry. *Żywność. Nauka. Technologia. Jakość*. 2024. Vol. 31. No. 2 (139). P. 211–239. DOI: 10.15193/zntj/2024/139/504. (0,41 д.а., авторський внесок (0,17 д.а.) здійснено оцінку впливу ризиків на виробничу діяльність сільськогосподарських підприємств).

Матеріали науково-практичних конференцій

8. Костюк О. М. Теоретичні основи розуміння поняття «господарський ризик» сільськогосподарських підприємств. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інст. умовних змін* : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 31 жовт. 2024 р.). Полтава : ПДАУ, 2024. С. 135–137 (0,02 д.а).

9. Костюк О. Теоретичні підходи до розуміння поняття «ризик». *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 25 берез. 2025 р.). Ч. 2. Полтава: ПДАУ, 2025. С. 175–176. (0,02 д.а).

10. Костюк О. М. Теоретичні підходи до управління ризиками сільськогосподарських підприємств. *Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених* : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 14–15 квіт. 2025 р.). Полтава: ПДАУ, 2025. С. 382–384. (0,02 д.а).

7. **Апробація результатів дисертації.** Основні наукові та практичні результати дисертаційного дослідження пройшли апробацію та були представлені на низці всеукраїнських науково-практичних конференцій, зокрема: III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми сучасної науки: теоретичні та практичні дослідження молодих учених» (м. Полтава, 14–15 квітня 2025 р.), VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» (Полтавський державний аграрний університет, 25 березня 2025 р.), а також VII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін» (м. Полтава, Полтавський державний аграрний університет, 31 жовтня 2024 р.).

8. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Відзначаючи високий рівень теоретичного обґрунтування, вагомі наукові та практичні здобутки автора, змістовність і логічну послідовність викладення матеріалу, водночас доцільно звернути увагу на окремі дискусійні аспекти та зауваження:

1. У підрозділі 1.1 (с. 18-20) доцільно більш чітко акцентувати управлінський аспект трактування категорії ризику з позицій прийняття управлінських рішень у сільськогосподарських підприємствах. Це дозволило б посилити управлінську спрямованість теоретичних положень дослідження. Крім того, таке уточнення сприяло б чіткому розмежуванню економічних і управлінських підходів до аналізу ризиків.

2. У підрозділі 2.1 аналітичні матеріали могли б бути доповнені поглибленим порівняльним аналізом ризикового середовища підприємств різних типів і масштабів діяльності, що підвищило б аналітичну інформативність результатів. Таке доповнення сприяло б більш чіткому виявленню галузевих і структурних відмінностей ризиків.

3. У рис. 2.1 відображено загальні тенденції розвитку виробництва. Разом з тим доцільним було б доповнити рисунок аналітичними індикаторами варіації або ризику, що дозволило б більш чітко пов'язати динаміку виробництва з впливом ризикових чинників.

4. У підрозділі 2.3 вибір і система показників для оцінювання ефективності управління підприємницькими ризиками потребують більш чіткого та детального обґрунтування, зокрема щодо визначення критеріїв їх відбору та взаємозв'язку з виробничо-економічними результатами діяльності сільськогосподарських підприємств, що сприятиме підвищенню прозорості, логічної та методичної узгодженості, а також відтворюваності запропонованої діагностики результативності управління ризиками в системі виробничого менеджменту.

5. До таблиці 2.9 доцільно було б включити часовий і аналітичний масив даних шляхом включення додаткових показників (наприклад, рівня рентабельності, обсягів виробництва, спеціалізації підприємств або регіонального розподілу), що дозволило б більш комплексно оцінити тенденції фінансових результатів підприємств тваринництва та поглибити аналіз відмінностей між великими, середніми й малими суб'єктами господарювання.

6. В рис. 3.1 доцільно було б більш детально розкрити функціональні зв'язки між елементами архітектури системи управління аграрними ризиками, зокрема уточнити характер інформаційних і фінансових потоків між державою, національною цифровою платформою, страховим ринком та іншими суб'єктами, що підвищить аналітичну завершеність інституційно-організаційної моделі управління аграрними ризиками.

7. У підрозділі 3.2 механізми управління ризиками подано переважно на узагальненому рівні, що зумовлює потребу в їх додатковій прикладній деталізації. Наведення алгоритмів або прикладів практичного застосування підвищило б прикладну цінність запропонованих рішень та сприяло б їх ефективнішому використанню в управлінській діяльності аграрних підприємств.

8. У підрозділі 3.3 (с. 206–208) варто систематизувати інноваційні підходи до управління ризиками на засадах резиліентності відповідно до рівнів менеджменту – стратегічного, тактичного та операційного. Така структуризація дозволить глибше розкрити механізми їх реалізації, полегшить практичне застосування в управлінській діяльності аграрних підприємств, а також забезпечить більшу логічну послідовність і наочність викладеного матеріалу.

9. Таблицю в додатку А.3 варто доповнити прикладами кількісних або індикативних показників, зокрема показниками логістичних втрат, енергетичних ризиків, зміни часових горизонтів планування, що дозволило б посилити аналітичну глибину та практичну застосовність висновків щодо трансформації систем управління ризиками під впливом війни.

10. У додатку Б.2 доцільно було б більш чітко обґрунтувати критерії порівняння трансформації концепцій ризик-менеджменту «до війни» та «в умовах війни», зокрема шляхом визначення показників оцінювання змін або посилення на емпіричну базу, що дозволило б підвищити аналітичну переконливість представлених узагальнень.

11. У додатку Б.3 порівняльна матриця статистичного забезпечення управління ризиками могла б бути доповнена кількісними індикаторами або прикладами конкретних показників (KPI), що використовуються в країнах ЄС та Україні, а також посиланнями на офіційні джерела, що посилює доказовість порівняльного аналізу та практичну застосовність зроблених висновків.

12. У додатку Е.3 рекомендується більш детально висвітлити структурні елементи моделі резилієнс-управління ризиками, уточнивши взаємозв'язки між її компонентами, рівні управління та логіку функціонування окремих блоків, що сприятиме практичній застосовності авторської моделі.

Висловлені зауваження не мають принципового характеру і не зменшують наукової цінності та практичної значущості результатів наукового дослідження та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

9. Відповідність дисертації вимогам, що пред'являються для здобуття ступеня доктора філософії. Тема дисертаційної роботи, визначені об'єкт і предмет дослідження, її змістове наповнення, а також сформульовані положення і висновки відповідають спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Обсяг і структура роботи свідчать про проведення автором ґрунтовного, комплексного та всебічного дослідження заявленої наукової проблематики, що дало змогу сформулювати обґрунтовані рекомендації щодо формування й удосконалення системи управління ризиками сільськогосподарських підприємств. Отримані результати логічно узагальнені у висновках до розділів і загальних висновках, які відповідають основним завданням і концептуальним положенням дослідження.

Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість наукових публікацій відповідають вимогам пунктів 5–9 Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі

змiнами). Зокрема, здобувачем набуто теоретичнi знання, умiння, навички та компетентностi, передбаченi стандартом вищої освiти третього (освiтньо-наукового) рiвня за спецiальностю 073 «Менеджмент», проведено самостiйне наукове дослiдження, оформлене у виглядi дисертацiї, а його основнi результати оприлюднено у наукових публiкацiях (п. 5).

Дисертацiйна робота мiстить новi науково обґрунтованi результати, що вирiшують конкретне наукове завдання – поглиблення теоретико–методичних положень та обґрунтування практичних рекомендацiй щодо формування й удосконалення системи управлiння ризиками сiльськогосподарських пiдприємств, що має вагомe значення для галузi знань 07 «Управлiння та адмiнiстрування» (п. 6). Робота виконана державною мовою та вiдповiдає встановленим вимогам щодо оформлення дисертацiй вiдповiдно до постанови Кабiнету Мiнiстрiв України вiд 23.03.2016 р. № 261 (зi змiнами), наказу Мiнiстерства освiти i науки України вiд 12 сiчня 2017 р. № 40 (зi змiнами), а також постанови Кабiнету Мiнiстрiв України вiд 12 сiчня 2022 р. № 44 (зi змiнами).

Обсяг основного тексту дисертацiї вiдповiдає вимогам освiтньо-наукової програми Бiлоцеркiвського нацiонального аграрного унiверситету з урахуванням специфiки галузi знань 07 «Управлiння та адмiнiстрування» та спецiальностi 073 «Менеджмент». Дисертацiю подано до захисту у виглядi спецiально пiдготовленого рукопису (п. 7).

Науковi результати дослiдження висвiтлено у 7 наукових публiкацiях здобувача (п. 8), серед яких: двi одноосiбнi статтi у наукових фахових виданнях України; двi статтi у перiодичних наукових виданнях, проiндексованих у мiжнароднiй базi даних Scopus (крiм видань держави-агресора), пiдготовленi у спiвавторствi; публiкацiї повнiстю вiдповiдають тематицi дисертацiї та мiстять обґрунтування отриманих наукових результатiв вiдповiдно до поставлених завдань i сформульованих висновкiв. При цьому дотримано вимогу щодо вiдсутностi бiльше нiж однiєї статтi в одному випуску наукового видання (п. 9).

Окремо слiд вiдзначити, що 7 наукових статей мають активний цифровий iдентифiкатор DOI (Digital Object Identifier), що пiдтверджує їх вiдповiднiсть сучасним стандартам наукової комунiкацiї.

10. Загальний висновок. Змiст дисертацiї Костюк Оксани Миколаївни повнiстю вiдповiдає заявленiй темi та забезпечує її всебiчне i ґрунтовне розкриття на належному науково-теоретичному та практичному рiвнях. Матерiал викладено логiчно й послiдовно, структурнi елементи дослiдження є взаємопов'язаними, а сформульованi висновки й пропозицiї органiчно впливають зi змiсту дисертацiї. Опублiкованi автором науковi працi вiдображають основнi положення дослiдження та належним чином висвiтлюють його результати.

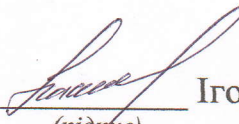
Текст дисертацiї викладено доступною мовою, сучасним науковим стилем з критичним аналiзом i висновками. Основнi положення та висновки дисертацiї отриманi автором самостiйно. Науковi результати та положення новизни є обґрунтованими, логiчно пов'язаними зi змiстом дослiдження.

Аналiз змiсту дисертацiї дає пiдстави стверджувати, що робота є актуальною, завершеною та цiлiсною науковою працею, яка характеризується науковою новизною, має вагомe теоретичне й практичне значення та виконана на

належному фаховому рівні. Дисертація відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 (із змінами), а також постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами) щодо порядку присудження ступеня доктора філософії.

Вважаємо, що дисертацію Костюк Оксани Миколаївни на тему: «Управління ризиками виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств» можна рекомендувати до публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на присудження ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Голова засідання, гарант ОНП,
декан економічного факультету,
доктор економічних наук, професор

(підпис) Ігор ПАСКА

Рецензенти:

завідувачка кафедри менеджменту,
доктор економічних наук, професор

(підпис) Юлія ГРИНЧУК

доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
кандидат економічних наук, доцент

(підпис) Ірина АРТІМОНОВА

Підписи Ігоря ПАСКИ, Юлії ГРИНЧУК та Ірини АРТІМОНОВОЇ засвідчую:

начальник відділу документообігу
і кадрового забезпечення

(підпис) Олена ЮРЧЕНКО

06 лютого 2026 р.